

2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės
korupcijos prevencijos klausimais
įgyvendinimo 2023–2025 m. stebėsenos ir
vertinimo ataskaitos 3 priedas

2023–2025 M. PLANO ĮGYVENDINIMO LYGIS IR UŽDAVINIŲ PASIEKIMAS PAGAL POVEIKIO RODIKLIUS

Žalia spalva žymimi pasiekti ar viršyti rodikliai, **auksinė** – nepasiekti, bet gerėjantys rodikliai, **pilka** – nepasiekti: nepakitę ar nevertinami rodikliai.

Nr. (pagal Planą)	Krypčių, uždavinių ir rodiklių pavadinimai, matavimo vienetai	2020 m. rodiklio reikšmė	2025 m. faktinė reikšmė	2025 m. tikslinė reikšmė	Įgyvendinimo lygis pagal priemones
I Kryptis – formuoti antikorupcines nuostatas ir plėtoti antikorupcines kompetencijas (84% įgyvendinimo lygis)					
1.1.	Uždavinys – stiprinti gyventojų antikorupcinį sąmoningumą: NEPASIEKTAS				100 %
E-1-1-1	Gyventojų, per pastaruosius 12 mėn. davusių kyši, dalis procentais	9	11	7	
E-1-1-2	Gyventojų, nusiteikusių duoti kyši sprendžiant problemas, dalis procentais	60	53	50	
E-1-1-3	Gyventojų, kurie praneštų apie korupcijos atvejį, dalis procentais	19	19	26	
<i>Nors įgyvendintos visos uždavinio veiklos, siektini rezultatai nebuvo pasiekti pagal pasirinktus poveikio rodiklius. Tai rodo, kad gyventojų antikorupcinio sąmoningumo stiprinimo priemonių poveikis gyventojų elgsenai ir nuostatomis kol kas yra nepakankamas. Svarbu atsižvelgti į tai, kad nuostatų pokyčiai paprastai formuojasi ilgesniu laikotarpiu ir tik vėliau gali atsispindėti gyventojų elgsenoje.</i>					
1.2.	Uždavinys – skatinti atsparumo korupcijai standartų diegimą privačiame sektoriuje: PASIEKTAS				67%
E-1-2-1	Įmonių vadovų, nusiteikusių duoti kyši sprendžiant problemas, dalis procentais	25	16	20	
E-1-2-2	Įmonių vadovų, kurie praneštų apie korupciją, dalis procentais	28	52	35	
<i>Pagal poveikio rodiklius uždavinys laikytinas pasiektu, nes faktinės abiejų rodiklių reikšmės viršijo nustatytus siekinius ir rodo teigiamus pokyčius privataus sektoriaus antikorupcinėse nuostatose. Vis dėlto, kadangi uždaviniui įgyvendinti buvo numatyta tik viena tęstinė priemonė, kuri įgyvendinta iš dalies, nėra pakankamo pagrindo teigti, kad būtent tik ši priemonė lėmė pasiektus rezultatus.</i>					
1.3.	Uždavinys – plėtoti antikorupcines kompetencijas viešajame sektoriuje: NEPASIEKTAS				68%
E-1-3-1	Valstybės tarnautojų, kurie praneštų apie korupcijos atvejį, dalis procentais	53	63	64	
E-1-3-2	Valstybės tarnautojų, nusiteikusių duoti kyši sprendžiant problemas, dalis procentais	15	17	11	
<i>Valstybės tarnautojų pasirengimo pranešti apie korupciją rodiklis beveik pasiekė planuotą reikšmę, tačiau nusiteikimo duoti kyši rodiklis reikšmingai neatitinka siektino sumažėjimo. Vidutinis 68 proc. priemonių įgyvendinimo lygis ir nepasiekti poveikio rodikliai rodo, kad antikorupcinių kompetencijų plėtojimo viešajame sektoriuje poveikis kol kas nėra pakankamas ir turėtų būti stiprinamas.</i>					
1.4.	Uždavinys – skatinti visuomenės informavimo priemonių antikorupcinį vaidmenį: NEPASIEKTAS				75%
E-1-4-1	Korupcijos paplitimas žiniasklaidoje, balais	3,88*	3,88	3,92	
<i>Nekintantis korupcijos paplitimo žiniasklaidoje rodiklis ir tik iš dalies įgyvendintos veiklos nerodo aiškaus teigiamo ryšio tarp priemonių įgyvendinimo ir siekto pokyčio. Todėl aktyvesnis visuomenės informavimo priemonių antikorupcinio vaidmens skatinimas išlieka aktualus. Taip pat svarstytinas rodiklio pakankamumas pokyčiui matuoti.</i>					

II Kryptis – siekti tvarių, neteisėtai įtakai atsparių politinių, valdymo, administracinių ir finansinių sprendimų bei kokybiškų viešųjų ir administracinių paslaugų (93%)					
2.1.	Uždavinys – tobulinti teisėkūros procesą: IŠ DALIES PASIEKTAS				100%
E-2-1-1	Gyventojų, manančių, kad korupcija Lietuvoje paplitusi, dalis procentais	92 (2019 m.)	80	84	
E-2-1-2	Administracinių paslaugų teikimo ir aptarnavimo efektyvumo koeficientas balais	0,89 (2019 m.)	0,88	0,9	
<i>Nors priemonės įgyvendintos visa apimtimi, poveikio rodikliai rodo nevienodą rezultatą: gyventojų, manančių, kad korupcija Lietuvoje paplitusi, dalis sumažėjo, tačiau administracinių paslaugų teikimo ir aptarnavimo efektyvumas iš esmės nepasikeitė ir tikslo nepasiekė. Pažymėtina, kad abu rodikliai tik netiesiogiai atspindi teisėkūros proceso tobulinimo poveikį, todėl priežastinis ryšys tarp įgyvendintų priemonių ir stebimų pokyčių vertintinas atsargiai.</i>					
2.2.	Uždavinys – veiksmingiau valdyti interesų konfliktus: IŠ DALIES PASIEKTAS				100%
E-2-2-1	Išankstinių rekomendacijų dėl interesų konfliktų valdymo ir nusišalinimų nuo galimo interesų konflikto viešajame sektoriuje skaičius	9 027	nevertinta	9 500	
E-2-2-2	Respondentų, manančių, kad sprendimai Lietuvoje priimami labai atvirai arba atvirai, dalis procentais	14	13	23	
E-2-2-3	Gyventojų, manančių, kad korupcija Lietuvoje yra paplitusi, dalis procentais	92 (2019 m.)	80	84	
<i>Įgyvendinus visas veiklas, teigiamas poveikis stebimas tik iš dalies – pasiektas vienas bendro pobūdžio rodiklis, rodantis sumažėjusią gyventojų dalį, manančių, kad korupcija Lietuvoje yra paplitusi, tačiau sprendimų priėmimo atvirumas išlieka reikšmingu iššūkiu. Taip pat išlieka poreikis nustatyti aktualesnius ir tiesiogiai su uždaviniu susijusius rodiklius, kurie leistų geriau įvertinti interesų konfliktų valdymo veiksmingumą.</i>					
2.3.	Uždavinys – mažinti neteisėto lobizmo įtaką: NEVERTINAMAS				100%
E-2-3-1	Kryžminio lobistinės veiklos deklaravimo skaičiaus didėjimas procentiniais punktais, skaičiuojant nuo prieš tai buvusios reikšmės	nevertinta	nevertinta	5	
<i>Uždaviniui numatyta ir įgyvendinta tik viena priemonė. Poveikis negali būti įvertintas, nes rodiklis nematuojamas. Išlieka poreikis aktualių rodiklių, kurie leistų geriau įvertinti neteisėto lobizmo įtakos mažinimą.</i>					
2.4.	Uždavinys – kurti pažangią ir konkurencingą valstybės tarnybą: IŠ DALIES PASIEKTAS				88%
E-2-4-1	Gyventojų, manančių, kad korupcija Lietuvoje yra paplitusi, dalis procentais	92 (2019 m.)	80	84	
E-2-4-2	Administracinių paslaugų teikimo ir aptarnavimo efektyvumo koeficientas balais	0,89 (2019 m.)	0,88	0,9	
<i>Poveikio rodikliai tik iš dalies ir netiesiogiai atspindi pažangios ir konkurencingos valstybės tarnybos kūrimo pažangą: korupcijos paplitimo suvokimo rodiklis yra pernelyg bendras, o administracinių paslaugų efektyvumo rodiklis labiau susijęs su paslaugų kokybe nei su pačios valstybės tarnybos konkurencingumu.</i>					
2.5.	Uždavinys – stiprinti politinių organizacijų ir politinių kampanijų finansinės veiklos kontrolę: NEPASIEKTAS				100%
E-2-5-1	Gyventojų, kurie praneštų apie korupcijos atvejį, dalis procentais	19	19	26	
E-2-5-2	Korupcijos paplitimas žiniasklaidoje, balais	3,88*	3,88	3,92	
<i>Uždaviniui numatyta ir įgyvendinta tik viena tęstinė priemonė. Nors veiklos įgyvendintos visa apimtimi, pagal poveikio rodiklius uždavinys laikytinas nepasiektu, nes nei gyventojų pasirengimo pranešti apie korupciją rodiklis, nei korupcijos paplitimo žiniasklaidoje rodiklis nepasiekė siektinų reikšmių. Pažymėtina, kad abu rodikliai tik netiesiogiai susiję su politinių organizacijų ir politinių kampanijų finansinės veiklos kontrole, todėl jie neleidžia tiksliai įvertinti, ar sustiprėjo būtent šios srities kontrolės veiksmingumas.</i>					
2.6.	Uždavinys – siekti skaidrumo ir atvirumo priimant su viešaisiais finansais ir turto valdymu susijusius sprendimus: IŠ DALIES PASIEKTAS				100%
E-2-6-1	Administracinių paslaugų teikimo ir aptarnavimo efektyvumo koeficientas balais	0,89 (2019 m.)	0,88	0,9	
E-2-6-2	Gyventojų, manančių, kad korupcija Lietuvoje yra paplitusi, dalis procentais	92 (2019 m.)	80	84	
E-2-6-3	Valstybės tarnautojų, kurie praneštų apie korupcijos atvejį, dalis procentais	53	63	64	
<i>Nors priemonės įgyvendintos, poveikio rodikliai rodo mišrų pokytį: pasiektas bendras korupcijos paplitimo suvokimo rodiklis, tačiau administracinių paslaugų efektyvumo ir valstybės tarnautojų pasirengimo pranešti apie korupciją rodikliai siektinų reikšmių nepasiekė. Pažymėtina, kad šie rodikliai tik netiesiogiai atspindi skaidrumą ir atvirumą priimant su viešaisiais finansais ir turto valdymu susijusius sprendimus, todėl jų pagrindu sudėtinga patikimai įvertinti būtent šios srities pokytį.</i>					

2.7.	Uždavinys – užtikrinti skaidrios, paprastos ir efektyvios viešųjų pirkimų sistemos veikimą: NEVERTINAMAS				86%
E-2-7-1	Viešųjų pirkimų iš vieno tiekėjo dalis procentais	28 (2019 m.)	nevertinta	22	
<i>Poveikis negali būti įvertintas, nes Europos Komisijos viešųjų pirkimų dalies iš vieno tiekėjo rodiklis nebematuojamas. Išlieka poreikis aktualių rodiklių, kurie leistų geriau įvertinti viešųjų pirkimų sistemos veikimo skaidrumą ir efektyvumą.</i>					
2.8.	Uždavinys – optimizuoti ir tobulinti ūkio subjektų priežiūros sistemą: PASIEKTAS				80%
E-2-8-1	Gyventojų, manančių, kad korupcija Lietuvoje yra paplitusi, dalis procentais	92 (2019 m.)	80	84	
<i>Pagal rodiklį uždavinys laikytinas pasiektu, nes gyventojų dalis, mananti, kad korupcija Lietuvoje yra paplitusi, sumažėjo ir pasiekė geresnę nei siekta reikšmę. Vis dėlto, šis rodiklis yra bendresnio pobūdžio ir yra priskirtas keliems uždaviniams, todėl jo pokyčiui galėjo turėti įtakos ne tik ūkio subjektų priežiūros sistemos tobulinimo priemonės, bet ir kitų uždavinių įgyvendinimas; dėl to konkretaus šio uždavinio poveikį patikimai nustatyti sudėtinga.</i>					
2.9.	Uždavinys – gerinti viešųjų ir administracinių paslaugų prieinamumą ir kokybę: IŠ DALIES PASIEKTAS				92%
E-2-9-1	Gyventojų, nusiėkusių duoti kyšių sprendžiant problemas, dalis procentais	60	53	50	
E-2-9-2	Gyventojų, per pastaruosius 12 mėn. davusių kyšių, dalis procentais	9	11	7	
E-2-9-3	Gyventojų, manančių, kad korupcija Lietuvoje yra paplitusi, dalis procentais	92 (2019 m.)	80	84	
<i>Veiklos įgyvendintos pakankamai dideliu mastu, vis dėlto rodikliai rodo mišrią pažangą: nors bendras korupcijos paplitimo vertinimas gerėja, viešųjų ir administracinių paslaugų prieinamumo bei kokybės gerinimo poveikis gyventojų elgsenai ir korupcinėms praktikoms kol kas nėra pakankamas.</i>					
2.10.	Uždavinys – skatinti visuomenės įsitraukimą į sprendimų priėmimą ir stebėseną: IŠ DALIES PASIEKTAS				94%
E-2-10-1	Respondentų, manančių, kad sprendimai Lietuvoje priimami labai atvirai arba atvirai, dalis procentais	14	13	23	
E-2-10-2	Atvirų, naudingų ir pakartotinai naudojamų duomenų indeksas	0,35	0,64	0,6	
<i>Veiklos įgyvendintos pakankamai dideliu mastu, stebima reikšminga pažanga duomenų atvėrimo srityje, tačiau ji kol kas nepakankamai atspindi visuomenės suvokimą apie sprendimų priėmimo atvirumą ir įsitraukimo galimybes. Tai rodo, kad faktinis atvirumas ir jo suvokimas visuomenėje ne visada koreliuoja, o visuomenės įtrauktis dar nėra pakankamai stipri.</i>					
III Kryptis – siekti veiksmingos korupcijos kontrolės ir nešališko, objektyvaus teisingumo vykdymo bei teisės viršenybės užtikrinimo (76%)					
3.1.	Uždavinys – užtikrinti atsparumą korupcijai teismų ir teisingumo sistemoje: PASIEKTAS				50%
E-3-1-1	Gyventojų, manančių, kad valstybėje yra pakankamai gerų baudžiamojo persekiojimo pavyzdžių, atgrasančių nuo korupcijos, dalis procentais	34	45	40	
E-3-1-2	Verslo atstovų, manančių, kad korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką padariusiam verslui arba jo atstovui bus skirta didelė bauda ar įkalinimas, dalis procentais	26 (2019 m.)	43	33	
<i>Pagal poveikio rodiklius uždavinys laikytinas pasiektu, nes abu rodikliai viršijo siektinas reikšmes ir rodo sustiprėjusį gyventojų bei verslo atstovų tikėjimą baudžiamojo persekiojimo atgrasomuoju poveikiu korupcijai. Vis dėlto žemas priemonių įgyvendinimo lygis leidžia atsargiai vertinti priežastinį ryšį tarp įgyvendintų veiklų ir pasiektų rezultatų – tikėtina, kad rodiklių pokyčiui galėjo turėti įtakos ir platesnės teisingumo sistemos, teisėsaugos ar viešosios komunikacijos veiksniai.</i>					
3.2.	Uždavinys – didinti baudžiamojo persekiojimo veiksmingumą: PASIEKTAS				100%
E-3-2-1	Gyventojų, manančių, kad valstybėje yra pakankamai gerų baudžiamojo persekiojimo pavyzdžių, atgrasančių nuo korupcijos, dalis procentais	34	45	40	
<i>Veiklos įgyvendintos visa apimtimi, o teigiamas gyventojų vertinimo pokytis rodo didesnę baudžiamojo persekiojimo atgrasomojo poveikio matomumą. Kartu priežastinis ryšys su konkrečiomis priemonėmis vertintinas atsargiai, nes rodiklio pokyčiui galėjo turėti įtakos ir kito uždavinio, kuriam šis rodiklis taip pat priskirtas, priemonės bei platesnės, nei Plane numatyta, veiklos.</i>					
3.3.	Uždavinys – veiksmingiau ginti viešąjį interesą: NEVERTINAMAS				50%
E-3-3-1	Viešąjį interesą ginančių institucijų kreipimusi į teismą, kad būtų apgintas viešasis interesas civiline ir administracine tvarka, skaičiaus didėjimas procentiniais punktais, skaičiuojant nuo prieš tai buvusios reikšmės	nevertinta	nevertinta	5	

Uždaviniui numatyta ir iš dalies įgyvendinta tik viena priemonė. Tai rodo ribotą pažangą, tačiau nesant poveikio rodiklio duomenų negalima pagrįstai įvertinti nei uždavinio rezultato, nei priemonių poveikio viešojo intereso gynimo veiksmingumui. Išlieka poreikis aktualių rodiklių, kurie leistų įvertinti viešojo intereso gynimo veiksmingumą.

3.4.	Uždavinys – veiksmingiau susigrąžinti turta ir atlyginti žalą: NEVERTINAMAS				100%
E-3-4-1	Išieškoto turto korupcinio pobūdžio bylose dalies didėjimas nuo teismo priteistos sumos, procentiniais punktais, skaičiuojant nuo prieš tai buvusios reikšmės	nevertinta	nevertinta	5	

Uždaviniui numatyta ir įgyvendinta tik viena priemonė. Pažanga negali būti įvertinta, nes nėra duomenų apie išieškoto turto dalies didėjimą korupcijos bylose nuo teismo priteistos sumos. Išlieka poreikis aktualių rodiklių, kurie leistų įvertinti turto grąžinimo ir žalos atlyginimo veiksmingumą.

3.5.	Uždavinys – užtikrinti asmenų, pranešusių apie korupciją, apsaugą: NEPASIEKTAS				83%
E-3-5-1	Prokuratūrai informaciją pagal Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymą pateikusių asmenų skaičiaus didėjimas, procentiniais punktais, skaičiuojant nuo prieš tai buvusios reikšmės	81	3,7 proc. didėjimas	5	

Užtikrinant asmenų, pranešusių apie korupciją, apsaugą, stebima ribota pažanga – beveik 4 proc. pranešėjų skaičiaus didėjimas, kai tikslas – 5 proc. Tai rodo, kad pranešėjų apsaugos sistemos stiprinimo poveikis pranešimo aktyvumui kol kas nėra pakankamas, tačiau šio rodiklio pokytį reikėtų vertinti atsargiai, nes pranešimų skaičių gali lemti ne tik apsaugos priemonės, bet ir gyventojų pasitikėjimas institucijomis, informuotumas bei konkrečių korupcijos atvejų matomumas.

* Tyrimo metodika peržiūrima kasmet, todėl pasirodžius naujiems duomenims šiek tiek gali kisti ankstesnių metų įverčiai. Minimaliai keitėsi rodiklio „Korupcijos paplitimas žiniasklaidoje, balais“ 2020 m. ir 2024 m. vertė (buvo 3,89, naujausiais duomenimis – 3,88).